

Інформаційна записка
про стан виконання постанови Президії ФПУ від 20.09.2018 № П-16-3
«Про заходи ФПУ до Всесвітнього дня дій за гідну працю
та Міжнародного дня боротьби з бідністю»

Одинадцятий рік поспіль, у жовтні місяці світова спільнота відзначає *Всесвітній день дій за гідну працю та Міжнародний день боротьби з бідністю*. Починаючи з 2008 року – це невід'ємна частина глобальної боротьби профспілок за трудові права і свободи працюючих. Проведення щорічних заходів до Всесвітнього дня дій за гідну працю – це прояв солідарності працюючих людей та вірності профспілковим принципам гідної, продуктивної, справедливої, безпечної праці.

З метою привернення уваги влади, роботодавців та найманих працівників до питань подолання бідності, запровадження гідних умов праці, які визначено першочерговими завданнями Цілей сталого розвитку в світі, затверджених ООН та підтриманих Україною, постановою Президії ФПУ від 20.09.2018 № П-16-3 затверджено Заяву Президії ФПУ та План заходів до Всесвітнього дня дій за гідну працю та Міжнародного дня боротьби з бідністю.

Федерацією профспілок України та її членськими організаціями проведено ряд публічних заходів під гаслом **«Змінити правила. Забезпечити гідну працю для всіх»**.

Так, 8 жовтня було проведено круглий стіл «Майбутнє сфери праці. 100-ліття МОП» за участі представників органів влади, роботодавців, наукових установ, а також міжнародних організацій, зокрема завідуючого сектором Європи та Центральної Азії Бюро трудящих МОП Сергіуса Гловацкаса, який на запрошення ФПУ 7-9 жовтня 2018 року перебував в Україні з робочим візитом. Завершився круглий стіл знаковою подією – підписанням *Меморандуму про взаємопорозуміння між ФПУ та Центром солідарності*.

Виступаючи проти антисоціальної урядової політики підвищення цін і тарифів, неврахування пропозицій профспілок у проекті Державного бюджету на 2019 рік, а також наступу на права профспілок Президією ФПУ прийнято рішення про проведення в два етапи Всеукраїнської акції протесту профспілок (Постанова Президії ФПУ від 20.09.2018 № П-16-3).

Перший попереджувальний етап Всеукраїнської акції протесту пройшов 9 жовтня у вигляді мітингів трудових колективів підприємств та організацій у багатьох обласних центрах України (Вінниця, Луцьк, Дніпро, Ужгород, Запоріжжя, Івано-Франківськ, Кропивницький, Львів, Северодонецьк, Суми, Одеса, Полтава, Рівне, Херсон, Чернівці).

Заключний етап Всеукраїнської акції протесту проведено в м. Києві у Міжнародний день боротьби з бідністю – 17 жовтня за участі 15 тис. спілчан. Акція проходила під гаслом: **«Гідність людині, працю Україні, добробут родині!»**. На мітингу в Урядовому кварталі перед пікетом виступили Голова ФПУ Григорій Осовий, Голова профспілки шахтарів України Віктор Турманов, голова Київської міської організації Профспілки освітян Олександр Яцунь та багато інших представників трудових колективів – працівників бюджетної сфери, виробничників.

По завершенню акції делегація уповноважених представників Всеукраїнського профспілкового віче провела в Кабінеті Міністрів України зустріч з Віце-прем'єр-міністром України, Головою НТСЕР Павлом Розенком.

Голова Федерації профспілок України Григорій Осовий окреслив консолідовані вимоги ФПУ, які були одноголосно ухвалені учасниками Всеукраїнської акції протесту, а також передав пакет галузевих вимог, пропозицій, звернень та листів трудових колективів.

За результатами зустрічі Віце-прем'єр-міністра України П.В. Розенка з представниками профспілкової делегації Мінфіну, Мінсоцполітики, МОН, МОЗ та Міненергівугілля доручено провести додаткові консультації з представниками профспілок в рамках доопрацювання проекту Державного бюджету України на 2019 рік до другого читання.

Крім того, Прем'єр-міністром України Гройсманом В.Б., Першим віце-прем'єр-міністром - Міністром економічного розвитку і торгівлі Кубівим С.І., Віце-прем'єр-міністром України Розенком П.В., Віце-прем'єр-міністром Кістіоном Г.Г. надано 32 доручення на звернення:

- всеукраїнських профспілок працівників освіти і науки, охорони здоров'я, культури, соціальної сфери, підприємців торгівлі, громадського харчування та послуг, вугільної промисловості, будівництва і промисловості будівельних матеріалів, лісового господарства, зв'язку, авіабудівників, агропромислового комплексу, хімічних та нафтохімічних галузей промисловості та СПО профспілок в галузі автомобільного транспорту ;

- профспілкових об'єднань Запорізької, Кіровоградської, Луганської, Тернопільської, Харківської та Хмельницької областей, Київської міської ради профспілок.

ФПУ ініційовано проведення зустрічей із:

- Прем'єр-міністром України Гройсманом В.Б. – до внесення доопрацьованого Урядом законопроекту про Державний бюджет України на 2019 рік до Верховної Ради України на друге читання за участю керівників всеукраїнських галузевих профспілок та територіальних профоб'єднань з метою обговорення шляхів урахування профспілкових пропозицій у цьому законопроекті;

- Першим віце-прем'єр-міністром України – Міністром економічного розвитку і торгівлі України Кубівим С.І. з питань розвитку вітчизняного виробництва, зокрема промисловості, цінової та тарифної політики;

- Головою Верховної Ради України Парубієм А.В. – у короткі терміни після подання Урядом доопрацьованого проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» за участю профільних комітетів (бюджетного, промислового, соціального, з питань освіти, охорони здоров'я тощо) з метою доведення профспілкових пропозицій та їх максимального врахування при прийнятті законопроекту.

Наразі проводяться зустрічі центральних органів виконавчої влади з галузевими профспілками.

В рамках доопрацювання проекту Держбюджету–2019 до другого читання, на виконання доручень Уряду, відбулась низка зустрічей представників профспілок з Мінфіном, на яких обговорювалися питання розмірів державних соціальних стандартів і гарантій, проблемні питання бюджетної сфери та окремих галузей економіки.

Значні зусилля спрямовані профспілками на вирішення проблеми погашення заборгованості з виплати заробітної плати. Так, представники ФПУ взяли участь в обговоренні проблеми заборгованості з виплати заробітної плати та визначенні основних шляхів і засобів її подолання:

- на робочій нараді в Комітеті ВРУ з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення 13.11.2018 р.;

- на засіданні Координаційної ради з питань захисту соціальних прав при Уповноваженому ВРУ з прав людини 15.11.2018 р.

Крім того, 25 жовтня ц.р. проведено профспілкову нараду з обговорення проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав працівників на своєчасну та в повному обсязі виплату заробітної плати у випадку неплатоспроможності роботодавця», який розроблено Мінсоцполітики на неодноразові вимоги профспілок. Обговорення відбулося за участі представників Мінсоцполітики та Уповноваженого ВРУ з прав людини. Враховуючи соціальну значущість законопроекту в умовах зростання заборгованості з виплати заробітної плати, СПО об'єднань профспілок погодив зазначений законопроект з наданням низки зауважень.

З нагоди Всесвітнього дня дій за гідну працю та Міжнародного дня боротьби з бідністю Федерацією профспілок України та її членськими організаціями організовані прес-конференції, виступи на радіо та телебаченні, розміщено інформацію в друкованих ЗМІ, зокрема:

- Голова ФПУ взяв участь у програмі «Політика.UA» на телеканалі «Рада» і дав ексклюзивне інтерв'ю телеканалу ICTV, які розміщено у мережі YouTube і на сайті ФПУ;

- у приміщенні Верховної Ради України відбувся брифінг за участю Голови ФПУ і голів членських організацій;

- в УНІАН проведено прес-конференцію з керівництвом ФПУ та членських організацій;

- на радіо «Голос Києва» прозвучала серія тематичних інтерв'ю керівництва ФПУ;

- проведено Інтернет-конференцію на тему: «Незадекларованій праці в Україні – Ні!»;

- надруковано 2 спецвипуски газети «Профспілкові вісті». Проведено відео конференцію з регіонами в ПАТ «Укртелеком». Інформація постійно поширювалася через Facebook в режимі on-line;

- на Офіційному веб-порталі ФПУ, в газеті «Профспілкові вісті» були оприлюднені Звернення Генерального секретаря МКП Шарон Барроу і Заява Президії ФПУ;

- на Офіційному веб-порталі ФПУ розміщено тематичний банер, проводиться опитування «Ефективні шляхи подолання бідності в Україні»;

- редакцією газети «За відродження» Федерації профспілок Рівненської області підготовлено спеціальний випуск;

- на офіційному сайті Миколаївської облпрофради, Профспілковому медичному віснику, у Віснику профкому, що видається єдиною первинною організацією ПМГУ промплощадки «Миколаївський глиноземний завод» розміщено інформаційні матеріали;

- для проведення Всеукраїнської акції протесту профспілок підготовлено листівки та інформаційні матеріали;

- працівниками ФПУ підготовлено та розіслано членським організаціям брошуру «Вмій захищати свої права, боротися за справедливість! Поважай свою людську гідність!»;

- в телеэфірі студій «Карпати», «3-я студія» Івано-Франківської області за участі голови РПО Басюка І.Є., голів об'єднань профспілок освіти і науки Габорака М.М. та охорони здоров'я Бирчак Н.В. висвітлено роль профспілок в боротьбі за гідну працю;

- на обласному Кіровоградському радіо у передачі «Профспілковий меридіан» проведено тематичні виступи Голови Федерації профспілок Кіровоградської області, окремих керівників обласних організацій;

- на міських та обласних телеканалах «Ш-й цифровий», «Думська ТВ», «Репортер» проведено виступи Голови Федерації профспілок Одеської області з питань легалізації зайнятості населення, забезпечення виплати заробітної плати, досягнення добробуту і забезпечення рівного доступу до соціального захисту громадян, які його потребують, тощо;

- у м. Дніпро в обласному об'єднанні профспілок проведено прес-конференцію, присвячену проведенню всеукраїнської акції протесту профспілок проти наступу на права трудящих;

- у газеті «Вечерний Николаев» № 118-119 від 23 жовтня розміщено статтю про Всеукраїнську акцію протесту профспілок в м. Києві на тему «Власть повинна чути свій народ»;

- Всеукраїнську акцію протесту профспілок було висвітлено провідними загальнонаціональними ЗМІ: Інтер, 1+1, ICTV, ZIK, СТБ, Українське радіо, радіо «Голос Києва», Радіо Свобода, УНН, Страна. UA, Кореспондент.net, Інформатор, Укрінформ, УНІАН, Українські новини, Главком, Новое время та інші інтернет-видання.

За підтримки міжнародних організацій:

- проведено консультації з представниками штаб-квартири МОП щодо підготовки скарги ФПУ до МОП з приводу порушень прав профспілок в Україні. За результатами консультацій з експертами МОП та МКП ФПУ направила в Комітет експертів із застосування конвенцій і рекомендацій МОП інформацію про порушення **Конвенції № 87** відповідно до статті 23 Статуту МОП та доопрацювала скаргу до Комітету зі свободи об'єднання МОП;

- профоб'єднаннями Польщі, Словаччини, Чехії та Угорщини прийнято спільну **Декларацію солідарності з діями ФПУ**, яку підтримала Європейська конфедерація профспілок;

- МКП прийняла рішення про направлення в Україну у лютому 2019 року місії МКП /ЄКП на чолі з генеральним секретарем ЄКП Лукою Вісентіні;

- 9 жовтня проведено засідання тристороннього круглого столу за участі експертів МОП із обговорення питання стану дотримання норм Конвенції МОП № 102 про мінімальні норми соціального забезпечення;

- 15-16 жовтня у м. Київ на базі готелю «Турист» проведено тренінг Міжнародної конфедерації профспілок «Юридична клініка».

До відзначення Всесвітнього дня дій за гідну працю та Міжнародного дня боротьби з бідністю активно долучились членські організації ФПУ.

Питання щодо шляхів забезпечення гідної праці та ліквідації бідності розглядалося на засіданнях Президій членських організацій ФПУ (Миколаївська обласна рада профспілок, Федерація профспілкових організацій Чернігівської

області, Федерація професійних спілок Рівненської області, Федерація професійних спілок Кіровоградської області);

У трудових колективах та первинних профспілкових організаціях регіонів проводились виїзні пленуми, семінари, тематичні зустрічі з профспілковим активом з питань гідної праці та стратегії діяльності профспілок щодо захисту конституційних прав спілчан, роз'яснення трудового законодавства та надання юридичних консультацій (*Дніпропетровське обласне об'єднання профспілок, Миколаївська обласна рада профспілок, Федерація профспілок Житомирської області*);

Відбулися засідання територіальних тристоронніх соціально-економічних рад, на яких обговорювалися питання подальшої взаємодії сторін соціального діалогу, спрямованої на створення сучасних робочих місць, забезпечення продуктивної зайнятості, гідного рівня зарплат, соціального захисту та належних умов праці (*Федерація профспілок Житомирської області, Федерація профспілок Кіровоградської області, Федерація профспілок Одеської області*).

На засіданні *Житомирської ТСЕР* профспілкова сторона ініціювала підписання спільного підсумкового документу щодо підтримки профспілкових вимог іншими сторонами соціального діалогу на Житомирщині.

Фахівцями *Миколаївської облпрофради* підготовлено та розповсюджено серед профспілкового активу методичні рекомендації «Оплата праці: актуальні консультації».

За участі представників *Федерації профспілок Одеської області* на засіданні колегії Головного управління Держпраці в Одеській області розглянуті питання створення сучасних безпечних робочих місць, забезпечення реалізації права на гідну працю та достойну її оплату. За пропозицією профспілок до проекту *Програми зайнятості населення Одеської області на 2018-2020 роки* включені питання, пов'язані зі сприянням зайнятості громадян, які потребують соціального захисту і не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці, стимулюванням зацікавленості роботодавців у створенні нових робочих місць.

Підготовлено проект *Територіальної угоди між Одеською обласною державною адміністрацією, Об'єднанням організацій роботодавців, Федерацією профспілок області*.

Федерація профспілкових організацій Чернігівської області спільно з Навчально-методичним центром профспілок активізували роботу з профспілковими лідерами на міжнародному рівні. Крім того, 5 жовтня у м. Чернігів підписано Протокол про наміри «Про взаємне співробітництво між Гомельським обласним об'єднанням профспілок і Федерацією профспілкових організацій Чернігівської області».

За ініціативою Федерації профспілкових організацій Чернігівської області на першому засіданні 15 сесії Чернігівської обласної ради було прийняте Звернення депутатів Чернігівської обласної ради до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, щодо недопущення підвищення ціни на газ для потреб населення та встановлення мораторію на підвищення комунальних тарифів.

Виконавчим апаратом Профспілки працівників охорони здоров'я України та обласними організаціями Профспілки в закладах охорони здоров'я проведено флешмоб на захист трудових прав членів Профспілки.

За участі соціальних партнерів, науковців та представників ЗМІ проведені круглі столи та публічні дискусії з обговорення проблеми щодо рівня та своєчасної виплати заробітної плати працівників, їх ефективної та легальної зайнятості, колективно-договірного регулювання і ролі соціального діалогу в реалізації принципів гідної праці з прийняттям відповідних рекомендацій, резолюцій, звернень, які надіслані соціальним партнерам та членським організаціям (*Федерація профспілок Одеської області, Федерація профспілкових організацій Чернігівської області, Профспілка працівників охорони здоров'я України*)

У рамках проекту «Вплив трудової міграції українських працівників на ринки праці України і ЄС» **Одеською обласною організацією профспілки працівників будівництва та промисловості будівельних матеріалів** спільно з ЦК профспілки працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів за сприяння Європейської програмної ініціативи Міжнародного фонду «Відродження» проведено семинар на тему: «Трудова міграція. Ринок праці і заробітна плата».

Членськими організаціями ФПУ проведени Дні відкритих дверей та гарячі телефонні лінії з наданням громадянам консультацій з питань трудового законодавства та юридичної допомоги членам профспілок (*Федерація профспілок Одеської області, Федерація профспілок Рівненської області, Федерація профспілкових організацій Чернігівської області, Миколаївська обласна рада профспілок*).

З нагоди відзначення Всесвітнього дня дій за гідну працю і Міжнародного дня боротьби з бідністю майже у всіх регіонах проведени засідання виборних профспілкових органів усіх рівнів. За результатами таких зборів направлялись звернення до ПУ, КМУ, ВРУ, роботодавців, ОДА, обласних рад та народних депутатів України щодо вирішення порушених питань (*Федерація профспілок Дніпропетровської області, Федерація профспілок Хмельницької області, Федерація профспілок Кіровоградської області, Федерація профспілок Чернігівської області, Федерація профспілок Черкаської області*).

У переговорному процесі Київської міської організації Профспілки працівників освіти і науки України зі столичною владою було досягнуто домовленості про повернення освітянам столиці заборгованості з виплати заробітної плати і надано гарантії щодо виплати зарплати вчасно і в повному обсязі.

2 жовтня під стінами НКРЕКП відбулась Всеукраїнська акція протесту представників газових господарств країни з вимогами гідної праці і її оплати.

Профспілки і надалі продовжать боротьбу за гідну працю, яка відіграє ключову роль у боротьбі з бідністю. Переконані, що саме забезпечення гідної праці повинно зайняти центральне місце в розробці соціальної політики на глобальному, національному та місцевому рівнях.

Матеріали узагальнено департаментом з питань бюджету та оплати праці апарату ФПУ